

УДК 379.822

ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБЛИВОСТЕЙ ОРГАНІЗАЦІЇ ГЛЕМПІНГУ ЯК НОВОЇ ПЕРСПЕКТИВНОЇ ФОРМИ ЕКОТУРИЗМУ

Д. І. Олар

здобувачка вищої освіти другого (магістерського) рівня, група ТУР-61м,
навчально-науковий інститут агроекології та землеустрою

Науковий керівник – к.е.н., доцент О. Б. Конарівська

*Національний університет водного господарства та природокористування,
м. Рівне, Україна*

У статті досліджено підходи до трактування поняття «екотуризм» на основі характеристики його фундаментальних концепцій і сучасних змін. Визначено, що «глемпінг» є новою перспективною формою розвитку екотуризму. Виокремлено основні позиції щодо ролі глемпінгу для сучасних туристів, який пропонує альтернативний підхід до туризму, об'єднуючи в собі природу, комфорт та ексклюзивний досвід. Сформовано основні риси та складові елементи глемпінгу. **Ключові слова:** туристична індустрія, туристична галузь, екотуризм, глемпінг, глемп, глемпер, турист.

The article examines approaches to the interpretation of the concept of «ecotourism». The fundamental concepts of ecotourism and its changes are characterized. It was determined that «glamping» is a new promising form of ecotourism development. The role of glamping for modern tourists is determined: offers an alternative approach to tourism, combining nature, comfort and exclusive experiences. The main features and components of glamping are grouped.

Keywords: tourist industry, tourist industry, ecotourism, glamping, glamp, glamper, tourist.

Активний розвиток глемпінг-туризму в усьому світі змінює туристичну парадигму – перехід від пасивного споживання туристичних продуктів, що формується туроператорами до активної організації подорожей самими туристам з урахуванням принципів сталості.

Проблеми функціонування і розвитку екотуризму в Україні загалом та окремих його форм зокрема, перебувають у центрі уваги багатьох науковців і практиків. До найвагоміших наукових здобутків щодо їх дослідження варто віднести праці О. О. Бейдика, Л. Г. Богуш, О. О. Любіцевої, М. П. Мальської, М. Й. Рутинського, В. В. Храбовченко, В. В. Худо та ін. У цих працях детально висвітлюється термінологічний апарат, систематизуються підходи до визначення екотуризму як окремого виду туризму, підкреслюється його важливість та значення для сталого розвитку та екологічно чистого туризму, що може включати в себе використання відновлюваних джерел енергії, обмеження використання пластику та інші практики екологічної дбайливості.

Водночас недостатньо розробленими залишаються проблеми розвитку нових форм екотуризму таких, як глемпінг, та пошуку шляхів організації глемпінгу в Україні, дослідження поняття «глемпінг», визначення його ролі для сучасних туристів, виокремлення характерних рис та конкретних складових елементів глемпінгу. Викладене обумовило вибір теми дослідження та її актуальність.

Метою статті є дослідження особливостей організації глемпінгу як форми екотуризму.

Перехід від пасивного споживання туристичних продуктів до активної організації подорожей самими туристами пов'язаний з тим, що на зміну ері телебачення прийшла епоха

інтернету, де процес пасивного споживання (перегляду) інформації трансформувалася в активну участь споживачів у генерації інформації та активному ухваленні рішень щодо власного проведення вільного часу [1].

Насамперед, розглянемо термін «екотуризм», який у науковій літературі трактується по-різному. Екотуризм можна розглядати як подорож для відпочинку та знайомства з новими регіонами та об'єктами. Ширше трактування поняття екотуризм – це культурний відпочинок на природі, який не завдає збитків навколишньому середовищу та дає змогу зберігати й відновлювати біологічну різноманітність та абіотичні умови існування живих організмів. Також екотуризм орієнтує на відвідування мало змінених природних територій, а це вимагає суворого дотримання правил охорони довкілля [1–3].

Із вищезазначених визначень можемо сформулювати чотири основні концепції, на яких побудований екотуризм, як-от: мінімізація негативного впливу від туристів на природне середовище за максимального туристичного використання; гармонійне поєднання людини, природи і туристичної інфраструктури; відвідування рекреаційних природно-заповідних територій та об'єктів; науково-пізнавальне усвідомлення природного різноманіття і гуманістичного потенціалу рекреаційних територій.

Таким чином, екотуризм є надзвичайно цінним видом, оскільки дозволяє забезпечити баланс між туристичним бізнесом (комерційною складовою) та екологічною безпекою (екологічною складовою) в регіоні чи країні.

Нині світовий екотуристичний продукт суттєво видозмінюється: ще півтора десятки років тому для відпочинку на природі застосовувалися кемпінги – палаткові табори із відсутністю санітарно-побутових зручностей. Однак, починаючи з 2000-х років відслідковується активний розвиток світової туристичної галузі, який розширює асортимент послуг, якісно підвищує рівень сервісу та комфорту у кемпінг будівництві.

Перейдемо до дослідження підходів щодо визначення поняття «глемпінг». У вільній енциклопедії Вікіпедії подано таке тлумачення: «глемпінг» утворене через злиття англійських glamorous (за деякими версіями – glorious) та camping й буквально може бути інтерпретовано як «гламурний кемпінг» (або чарівний/гламурний/ефектний/прекрасний кемпінг). Вперше поняття «глемпінг» як термін було згадано у лютому 2005 року у статті газети The Guardian, що була присвячена огляду варіантів сімейного відпочинку. І вже у 2016 році слова «глемпінг», «глемп» та «глемпер» були включені до Оксфордського словника англійської мови (Oxford English Dictionary, 2016) [4].

Для того, щоб глибше зрозуміти сутність поняття «глемпінг», варто визначити його значення в туризмі (рисунок).

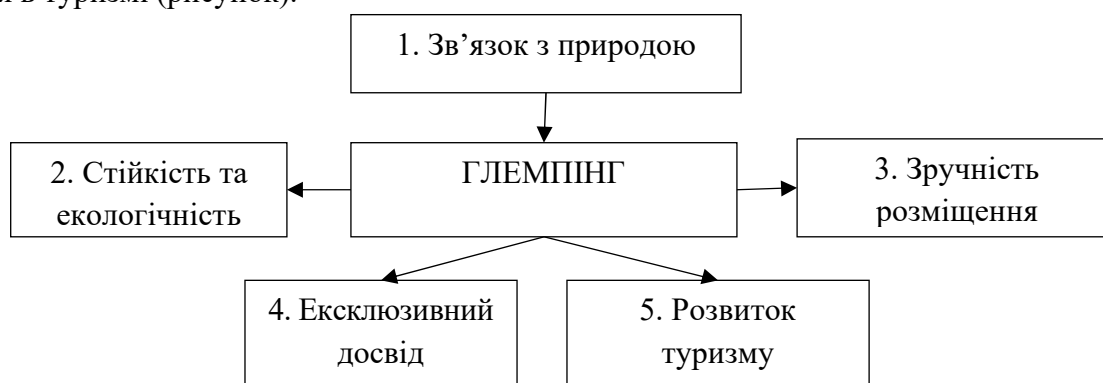

Рисунок. Значення глемпінгу для розвитку туристичної галузі країни (сформовано за даними [4–5])

З огляду на сформований підхід до розуміння поняття «глемпінг», що подано на рисунку, можемо узагальнити, що глемпінг пропонує альтернативний підхід до туризму, об'єднуючи в собі природу, комфорт та ексклюзивний досвід.

Розглянемо кожен елемент, поданий на рисунку більш детально:

Зв'язок з природою: глемпінг створений для того, щоб людина знаходилася серед природи (ліс, гори, полонини, берег річки тощо). Це приваблює тих туристів, хто шукає відпочинок вдалині від шумного міського життя.

Стійкість та екологічність: багато глемпінгових споруд спроектовані з урахуванням екологічних принципів, з використанням природних матеріалів та енергоефективних технологій. Це робить глемпінг привабливим для тих, хто прагне екологічного способу відпочинку.

Зручність розміщення: глемпінг часто поєднує в собі витончений стиль і комфорт, що робить його привабливим для тих туристів, хто бажає відпочивати в розкішних умовах. Це може включати в себе високоякісні ліжка, елегантні декоративні елементи та інші розкоші.

Ексклюзивний досвід: глемпінг дає туристам можливість отримати унікальний та ексклюзивний досвід. Відмінність глемпінгового проживання полягає в тому, що глемпери пропонують комфортні умови проживання на природі без втрати зручностей.

Розвиток туризму: глемпінг приніс свій внесок у розвиток туризму, особливо в регіонах з великим потенціалом природних ресурсів і культурною спадщиною. Це може привернути нових туристів, які шукають нестандартні та цікаві форми відпочинку.

Отже, значення глемпінгу полягає у тому, що він задовольняє потреби туристів, які шукають неповторний та незабутній відпочинок.

Дослідження цієї тематики дозволяє сформувати основні риси та складові елементи глемпінгу. До основних рис глемпінгу належать: наявність комфортного, просторого засобу розміщення (намету-шатра, будиночку тощо); використання для виготовлення глемпів екологічних матеріалів – дерево, метал, тканина; використання незвичайних для екотуризму та кемпінгу меблів: великих стільців, крісел, обідніх столів, зручних ліжок; умови для тимчасового проживання створюються із забезпеченням комфорту.

Необхідними складовими елементами для організації глемпінгу є: спеціальні намети і будиночки, які відповідають екологічним стандартам і створюються з використанням сучасних будівельних технологій; глемпінг-намети оснащуються сучасними інженерними системами, у тому числі і наявність водопровідної системи, електрики, Wi-Fi; високі вимоги до елементів комфорту та оснащення наметів (як у готелях), наприклад, наявність вишуканого посуду, приборів, місця для приготування їжі, ваз для квітів, килимків, картин тощо.

Отже, екологічний туризм – це форма туризму, яка акцентує увагу на цінностях природи і забезпечує їх збереження. Еко туристи постійно вибирають місця, де можна спостерігати унікальну природу, диких тварини і дотримуватися принципів екологічного підходу. Впродовж розвитку туристичної індустрії, форми реалізації екотуризму змінюються і з'являються нові підходи до організації екотуристичної діяльності. Сучасні туристи нині вимагають від закладів розміщення підвищеного рівня сервісу і комфорту для відпочинку на природних територіях, тому новою перспективною формою організації екотуризму є глемпінг. Вважаємо, що глемпінг – це інноваційна і найбільш перспективна форма екотуризму, яка активно розвивається як у світі, так і в Україні, і сприяє становленню екологічної свідомості туристів.

1. Давиденко І. В. Екотуризм як складова екологічного виховання студентів. *Науковий вісник ОДЕУ*. 2008. № 17(73). С. 108–118.
2. Гламурні намети для досвідчених мандрівників. *Туристична бібліотека* : вебсайт. URL: https://tourlib.net/statti_tourism/glamping.htm (дата звернення: 05.09.2023).
3. Арсеньєва Є. І., Кусков А. С., Феоктисова Н. В. Основні концепції та напрями сучасного екотуризму: компаративний аналіз. *Туризм та культурна спадщина*. 2005. Вип. 2. С. 186–205.
4. Глемпінг. *Вікіпедія*: вільна енциклопедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D0%BB%D0%B5%D0%BC%D0%BF%D1%96%D0%BD%D0%B3> (дата звернення: 05.09.2023).
5. Чахова Д. А., Кобяк М. В. Сучасні кемпінги – нові можливості розвитку ринку туристських послуг. *Наукознавство*. 2015. № 5. Т. 7. С. 10–13.